

Statenmededeling

Onderwerp

Intensivering Internationalisering en Branding 2017 - 2019

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Intensivering Internationalisering en Branding 2017 - 2019

Aanleiding

De provincie Noord-Brabant heeft de ambitie om tot de top van de Europese kennis- en innovatieregio's te behoren. Dat blijkt uit het Bestuursakkoord 'Beweging in Brabant'. Om die positie te bereiken maakt Brabant werk van internationalisering, branding en public-affairs alsmede van het nationale netwerk dat gevormd is in de Dutch Trade and Investment Board (de provincie Noord-Brabant vertegenwoordigt in dit gremium het IPO). Het internationale speelveld is echter dynamisch: het verandert snel en continu. Om de Brabantse economie te versterken en internationale kansen op het gebied van innovatie en kennisontwikkeling te verzilveren, moet de provincie daarom in samenwerking met het bedrijfsleven een aantal impulsen geven, gebaseerd op grensoverschrijdende kansen.

De inzet van de impuls gelden uit het Bestuursakkoord zorgt ervoor dat Brabant nog meer dan nu een speler van formaat kan zijn in de internationaal relevante netwerken. Zo blijft Brabant niet achter, maar kan het juist een rol spelen in de voorhoede van Europese topregio's.

De werkwijze van Internationalisering en Branding is omschreven in het artikel "Brabant op het internationale speelveld: focus aanbrengen en impulsen geven".¹

¹ Het artikel "Van internationaliseren naar interregionaliseren" is toegankelijk via www.brabant.nl/watdoetinternationalisering

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn bevoegd tot het stellen van kaders. Deze kaders zijn reeds vastgelegd: het Bestuursakkoord 2015 – 2019 en het Economische Programma Brabant 2020. Wij geven met de intensivering hier een uitwerking aan. U wordt via een begrotingswijziging gevraagd de middelen voor de start van de Intensivering Internationalisering en Branding 2017 – 2019 beschikbaar te stellen.

Doel

De provincie Noord-Brabant heeft de ambitie om structureel tot de top van innovatieve regio's in Europa te behoren. Het doel van de intensivering Internationalisering en Branding 2017 – 2019 is om de internationale kansen van Brabantse kennisinstellingen, bedrijven en de verschillende Brabantse regio's en BrabantStad te verzilveren in verschillende doelsectoren en doellanden en hiermee bij te dragen aan de economische structuurversterking van Brabant.

Kernboodschap

Om in te spelen op de internationale ontwikkelingen en de internationale ambities te realiseren zet de provincie in samenspraak met het bedrijfsleven en kennisinstellingen in op de volgende vier onderdelen:

1. Een kwalitatieve impuls voor handelsbevordering;
2. Een kwalitatieve impuls voor investeringsbevordering;
3. Innovatiesamenwerking en positionering post-Horizon 2020 ('Brabant klaar voor de toekomst');
4. Internationale profilering van Brabant, met name voor het aantrekken van buitenlands talent, o.a. ter ondersteuning aan het Meerjarenplan van de BOM op het gebied van investerings- en handelsbevordering

1. Urgentie voor impuls op Internationalisering en Branding.

Om mee te blijven doen in de kennisintensieve wereldeconomie, moet Brabant haar internationale positie behouden en versterken, en de samenwerking tussen sterke regio's stimuleren. Dankzij de inzet van impuls gelden is het mogelijk bovenstaande ambitie te realiseren en kan Brabant een rol spelen binnen internationale relevante ontwikkelingen in:

- *Key Enabling Technologies*: Complexe systemen (High Tech Systems) worden steeds vaker ingezet voor diverse (maatschappelijke) toepassingen. Brabant kan op deze vraag naar High Tech Systems inspelen, mits er internationaal wordt samengewerkt. Brabant loopt bijvoorbeeld voorop in fotonica (het gebruik van licht voor datatransmissie binnen chips) en bij de ontwikkeling van nieuwe batterijen (zogenoemd post-lithium).
- *Internet of Things (IoT)*: IoT verwijst naar verregaande, geavanceerde en gedigitaliseerde koppelingen van apparaten, diensten en systemen. Daardoor worden nieuwe toepassingen mogelijk, zoals Smart Grids en

Smart Cities. IoT draagt bij aan een efficiëntere en flexibeler industrie in Brabant, die kwalitatief beter en in kleine series kan produceren (Smart Industry).

- *Battle for Talent*: Cruciaal voor de Brabantse economische ontwikkeling is het aanbod van technologisch hoogwaardig personeel. Daarmee worden niet alleen vacatures vervuld; de aanwezigheid van talent is ook een bepalende factor voor het aantrekken van investeringen en startups. Er is echter een tekort aan ICT- en Tech-talent, waardoor het aantrekken van dit type talent niet meer zo vanzelfsprekend is. In het Meerjarenplan van de BOM wordt o.a. ingezet op het aantrekken van buitenlandse bedrijven met een hoog technologisch/R&D-gehalte. Deze inzet wordt vanuit de provincie ondersteund door de inzet van Branding om zo het beeld van de regio te verstevigen als interessante regio voor talent en kenniswerkers
- *Interregionalisering*: Regionale samenwerking binnen Europa is belangrijk vanuit economisch en politiek perspectief. Door economische samenwerking met de juiste Europese partners te stimuleren, kan Brabant de Europese industrie-agenda beïnvloeden. Bovendien draagt regionale samenwerking bij aan de versterking van de Europese cohesie.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

2. Implementatie van de impuls op Internationalisering en Branding.

2.1. Een kwalitatieve impuls voor handelsbevordering

Het bedrijfsleven in Brabant is internationaal georiënteerd: 23 procent van de Brabantse industriële productie wordt geëxporteerd (2016, CBS). De provincie stimuleert de vorming van clusters in Brabant en biedt een kwalitatief hoogwaardig handelsprogramma aan. Zo worden de internationale ambities van het Brabantse bedrijfsleven ondersteund. In 2016 heeft de BOM in opdracht van de provincie een pilot handelsbevordering uitgevoerd. De resultaten van deze pilot waren goed. De pilot heeft laten zien dat de BOM, door dicht op het bedrijfsleven te staan, organiserend vermogen kan bieden op het gebied van internationalisering, met name als het gaat om matchmaking en follow-up activiteiten. De ontwikkeling van een samenhangend integraal pakket van ondersteunende diensten en producten in internationalisering is hierbij een belangrijke sleutel geweest. Daarom gaat de BOM nu het programma voor handelsbevordering uitvoeren. Dit programma is gebaseerd op het Meerjarenplan BOM, dat is vastgesteld door het college van Gedeputeerde Staten. Op het gebied van investeringsbevordering werkt de BOM al nauw samen met het NFIA. In een gelijksoortig model gaat de BOM voor handelsbevordering nu ook nauw samenwerken met de RVO. Concreet betekent dit dat de BOM de komende jaren een belangrijke uitvoerende rol krijgt bij marktverkenning, missies en het informeren over kansen voor het Brabantse bedrijfsleven in het buitenland. De rol van de provincie bij handelsbevordering beperkt zich in eerste instantie tot het creëren van een gunstige uitgangspositie voor de BOM om als uitvoeringsorganisatie van de

provincie kleinschalige handelsmissies uit te voeren. In concreto betekent dit dat de provincie, in samenwerking met de KvK, de BZW en het RVO, zorgt voor een databestand van MKB-bedrijven in Brabant die zich internationaal oriënteren/bewegen.

Doel van deze impuls is om Brabantse bedrijven te helpen bij de toegang tot de buitenlandse markten en de drempels te verlagen voor internationaal zakendoen. Belangrijk hierbij is om dicht op de internationaliseringsvraag te komen van deze bedrijven en hen een maatgerichte aanpak te geven.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

De volgende activiteiten worden hiervoor ondernomen:

1. *Dicht op het bedrijfsleven*
 - a. Voor de sectoren Medische Technologie/Life Sciences en High Tech Systemen & Materialen (HTSM) en Agrofood wordt geïnventariseerd welke mkb-bedrijven (50-500 medewerkers) op welke buitenlandse markten actief willen zijn en interesse hebben in deelname aan kleinschalige handelsmissies naar een beperkt aantal focuslanden/-regio's.
 - b. Ook wordt onder Brabantse mkb-bedrijven geïnventariseerd wat de behoefte is aan grensoverschrijdende samenwerking.
2. *Maatgerichte aanpak*

Er wordt ingezet op bedrijfsspecifieke begeleiding met als doel een hogere effectiviteit te bereiken in het sluiten van handelscont(r)acten. Matchmaking op maat.
3. *Communicatietraject*

Het organiseren van communicatietrajecten richting bedrijven: de BOM stelt ze op de hoogte van de te plannen missies, de resultaten daarvan en de follow-up

Om dit samen met de BOM te bereiken zijn in het Meerjarenplan BOM 2017-2020 de volgende afspraken opgenomen:

1. Focus op de Brabantse topclusters met de grootste internationale dimensie: Agrofood, HTSM en Life Sciences/Medische Technologie (met een eventuele latere uitbreiding).
2. Focus op een beperkt aantal strategische buitenlandse markten: België (Vlaanderen), China, Duitsland, Israël en de Verenigde Staten (Boston en Chicago als verkenning).
3. Pakken van kansen die zich voordoen wanneer deze passen binnen de gekozen thema's, maar buiten de gekozen geografische focus vallen.
4. Wederkerigheid bij het aangaan van langdurige strategische samenwerkingsverbanden met belangrijke (overheids)partners in doelregio's.
5. Voldoende toegevoegde waarde en onderscheidend vermogen van de dienstverlening van de BOM voor de RVO en het Nederlandse postennetwerk.
6. Afspraken over het aantal te organiseren missies (inkomend en uitgaand), het aantal informatiebijeenkomsten, het minimaal aantal aan

Brabantse bedrijven dat aan missies meedoet, en het minimaal aantal matchmakinggesprekken.

7. De ontwikkeling van een monitoringsysteem, waarmee de output van matchmaking kan worden gemeten.

2.2. Een kwalitatieve impuls voor investeringsbevordering

Brabant is populair vestigingsgebied. In 2016 investeerden buitenlandse bedrijven, waaronder Danone, Rhenus Logistics en Shimano, een recordbedrag van € 650 miljoen in deze provincie. De provincie wil een investeringsslag maken op het werven van buitenlandse bedrijven. Deze bedrijven dragen bij aan een krachtiger clusterontwikkeling in Brabant. Clusters die internationaal relevant zijn of kunnen worden, kunnen door investeringsbevordering worden versterkt. De BOM voert het programma investeringsbevordering uit. Ook hierover zijn afspraken gemaakt in het Meerjarenplan van de BOM.²

De volgende activiteiten worden hiervoor ondernomen:

1. Markt Access

- a. De BOM kan in de doelregio's proactief aan de slag om Brabant te positioneren als dé locatie om toegang te krijgen tot de West-Europese markt. In Japan en Zuid-Korea zullen nieuwe activiteiten worden opgezet.
- b. Daarnaast komt er capaciteit beschikbaar om reactief in te spelen op mogelijke nieuwe bedrijfsvestigingen in Brabant vanuit Maleisië en Singapore.

2. Technology Access

- a. Brabant is een goede vestigingslocatie voor Chemie en Biobased Economy, omdat de provincie op deze terreinen toegang heeft tot de nieuwste ontwikkelingen en technologieën. Deze propositie wordt verder uitgewerkt en de aandacht gebracht van potentiële buitenlandse investeerders uit relevante doelregio's.
- b. In nauwe samenwerking met kennisinstellingen (de Technische Universiteit Eindhoven, het Holst Centre) en de teams Europese programma's en Innovatiebeleid van de provincie wordt de werving van bedrijven in hightech-sectoren fotonica en energieopslag (post-lithium batterijen) geïntensiveerd.
- c. Speciale aandacht zal besteed worden aan het wervingspotentieel van en voor de in Brabant aanwezige campussen.

Om dit samen met de BOM te bereiken zijn in het Meerjarenplan BOM 2017-2020 de volgende afspraken opgenomen:

1. Nauwere relaties tussen innovatie en investeringsbevordering op basis van uitgewerkte "value propositions".

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

² De statenmededeling over het Meerjarenplan BOM 2017-2020 is toegankelijk via: [Meerjarenplan BOM](#)

2. Uitwerking van de verbetering van proposities van de kansrijke Brabantse campussen voor het werven van hoogwaardige activiteiten ("technology access").
3. Marktbepaling: welke bedrijven zijn geïnteresseerd om in deze provincie te investeren.
4. Te ontwikkelen activiteiten: seminars, individuele bedrijfsbezoeken, en inzet van regionale intermediairs in samenwerking met het NFIA, de Netherlands Business Support Offices (RVO) en het overige postennetwerk in het buitenland.
5. De organisatie van follow-up.
6. Extra ondersteunende bestuurlijke inzet.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

2.3. Innovatiesamenwerking en positionering post Horizon 2020 ('Brabant klaar voor de toekomst')

Op het gebied van innovatiesamenwerking verkent de provincie met bedrijfsleven en kennisinstellingen de mogelijkheden in Europa en daarbuiten op de ontwikkeling van kansrijke (niche)sectoren/activiteiten. Deze mogelijkheden worden gekoppeld aan in Brabant bestaande kansrijke innovatie-initiatieven, om te komen tot succesvolle bedrijfsactiviteiten. Met internationale innovatiesamenwerking wordt bovendien voorgesorteerd op de post-Horizon 2020 programma's.

Deze intensiveringsslag concentreert zich op de volgende activiteiten:

- A. Het creëren van een ecosysteem rondom fotonica (Photon Delta) en rondom het "batteryprogram" van Holst Centre (samenwerking in triple helix-verband en de werving van technology access-bedrijven in samenwerking met de BOM).
- B. Interregionale innovatiesamenwerking: zoeken naar Europese regio's als belangrijke partners voor fotonica en het batteryprogram en het positioneren van nieuwe kansen voor Brabant in toekomstige Europese programma's (post-Horizon 2020)

A. Het creëren van een ecosysteem

Met de Brabantse kennisinstellingen uit de *enabling* technologieën zullen gezamenlijke roadmaps (ontwikkelingstrajecten in triple helix-verband) geschreven worden. Een voorbeeld hiervan is de uitrol van activiteiten van het Holst Centre (nanotechnologie) in de Verenigde Staten met als doel meer klandizie en de positionering van Brabant als kenniscentrum. Een ander voorbeeld is de hulp van de provincie aan Photon Delta (fotonica) bij de organisatie van het eerste wereldwijde roadmapping-congres, waarmee Brabant en Nederland worden gepositioneerd als de voorhoede van fotonica.

Het idee van deze aanpak is dat er met het positioneren en verder uitbouwen van enabling technologies clusters ontwikkeld worden waarbij zoveel mogelijk Brabantse bedrijven belang hebben. Dit moet resulteren in

een robuust ecosysteem, dat de basis vormt voor de intensivering van innovatie.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

Met de programmalijs Innovatiesamenwerking richt de provincie zich op drie landen/regio's, de zogenoemde technologische leiders: de Greater Boston Area, Israël en de Greater Tokyo regio. Intensieve samenwerking met de landen en regio's vormt mede de basis voor de totstandkoming van de roadmap voor fotonica. Daarbij ligt de nadruk op innovatiesamenwerking tussen bedrijven en het creëren van mogelijkheden voor startups op het gebied van fotonica.

In 2017 onderzoekt de provincie of het energieopslag programma (batteryprogram) van het Holst Centre, het Forschungsinstitut Jülich, de Technische Universiteit Eindhoven en het Vlaams Instituut voor Technologieontwikkeling (VITO) kan leiden tot een proeflijn. Het doel van een dergelijke proeflijn is te komen tot massaproductie van nieuwe batterijen. De vooruitzichten daarop lijken gunstig te zijn, omdat ook enkele grote Duitse autofabrikanten bij dit programma zijn betrokken. Het gewenste resultaat is ook hier een robuust ecosysteem rondom energieopslag in Zuidoost-Brabant.

De hierboven beschreven aanpak van de positionering en uitbouw van fotonica en het batteryprogram wordt ook gehanteerd bij het verkennen van nieuwe kansen, zoals bijvoorbeeld big data en digitalisering, onderwerpen die nauw zijn verbonden aan het fotonicacluster.

B. Interregionale innovatiesamenwerking

Interregionale samenwerking binnen Europa is om twee redenen belangrijk. Deze samenwerking is belangrijk voor de doorontwikkeling van een aantal belangrijke technologische ontwikkelingen, zoals fotonica en het batteryprogram. De provincie wil de beoogde samenwerking het liefst intensiveren binnen het Europese innovatienetwerk Vanguard of binnen vergelijkbare programma's, waarbij de provincie ook voor de samenwerking minimaal twee andere Europese regio's zal betrekken. Vervolgens wil de provincie door de interregionale innovatiesamenwerking invloed uitoefenen op het post-Horizon 2020 programma van de Europese Commissie. Met het bedrijfsleven en kennisinstellingen wordt gestart met de samenwerking met een aantal sterke Europese regio's, waaronder Emilia Romagna (Italië) waar reeds een samenwerking in Europees kader op het gebied van agrofood bestaat. Vanuit deze samenwerking wordt verbinding gezocht met een beperkt aantal zwakkere Europese regio's. Zo kan de technologische kennis van de sterke regio's worden vermarkt.

2.4. Internationale profilering van Brabant

Doel van de impuls op branding is een scherper profiel van Brabant om internationaal nog meer top of mind te worden als interessante economische

regio. Hiertoe wordt een aantal in de doellanden relevante thema's uitgelicht en wordt een nieuw instrumentarium ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan derden, zodat met meer slagkracht gewerkt wordt aan het gewenste profiel van de regio. Het vergroten van de bekendheid en het vestigen van het gewenste imago van de regio als kennis- en innovatieregio bij de relevante doelgroepen, dit draagt bij aan verbetering van de acquisitie van buitenlandse bedrijven, samenwerking met andere regio's en versterking van het vestigingsklimaat in Brabant.

Voor de impuls op de profilering van Brabant als Europese topregio voor kennis en innovatie werkt de provincie, samen met partners in de regio, aan een volwaardige, integrale brandingstrategie.

De gemaakte strategische keuze om de branding van de regio te focussen op de internationale component, en op economische en strategische samenwerking, betekent dat er een aanscherping gemaakt wordt van de Brabantse propositie, samen met de natuurlijke strategische partners uit het internationale economische werkveld. Het resultaat is dat er een scherper profiel van de regio ontstaat en dat Brabant als (één van de) kanshebbende regio('s) wordt gezien (*top of mind* is/wordt) bij doelgroepen en doellanden en -regio's als interessante regio voor handel en investeringen.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

De intensivering op branding leidt derhalve tot:

A. Herijking merkwaarden Brabant

Place branding is pas echt effectief als alle strategische partners die bijdragen aan het imago, hetzelfde verhaal vertellen, ieder vanuit hun eigen rol. Daarom vindt er een gezamenlijke herijking plaats van de Brabantse merkwaarden. Uitgangspunt daarbij blijft de algemene Brabantse combinatie van "high tech" en "high touch". De specifieke merkwaarden komen terug in een zogenoemd merkfilter, waarin partners zichzelf herkennen en waarin wordt bepaald welke zaken het gewenste beeld van Brabant versterken ('on-brand' zijn) en welke niet ('off-brand').

B. Het instrumentarium

De strategische branding-aanpak vraagt om herziening van het huidige branding-instrumentarium (middelen). Deze nieuwe middelen zijn voor alle partners vrij toegankelijk. Gezamenlijk gebruik van dezelfde boodschap en middelen draagt bij aan het vestigen van een consistent beeld over Brabant.

C. On-brand campagnes

De provincie ontwikkelt eigen (on-brand) branding-campagnes voor de voor Brabant relevante thema's t.a.v. internationale economische ontwikkelingen, zoals fotonica, het batteryprogram en het aantrekken van talent. Het resultaat van deze impuls d.m.v. campagnes, is een consistent beeld van en positieve associaties met de regio Brabant bij kennis/talent, en in Duitsland op de thema's fotonica, transport & logistics en medtech.

D. Externe uitvoering

De herziene aanpak van branding wordt door veel partners, ieder met hun eigen expertise, uitgevoerd in Brabant. Dat betekent dat een aantal specifieke activiteiten die bij uitstek passen bij betreffende partners, ook door hen kunnen worden uitgevoerd.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

Financiële consequenties

De investeringen worden aan u voorgelegd in de bijbehorende begrotingswijziging 'Intensivering Internationalisering en Branding 2017-2019'. In de begrotingswijziging wordt de output en de kritieke prestatie indicatoren weergegeven.

Programmalijn	2017	2018	2019	TOTAAL
Handelsbevordering				
• Provincie Noord-Brabant	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 200.000
• BOM Foreign Investments	€ 535.000	€ 535.000	€ 535.000	€ 1.605.000
Investeringsbevordering				
• BOM Foreign Investments	€ 140.000	€ 275.000	€ 275.000	€ 690.000
Innovatiesamenwerking	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 900.000
Profilering van de regio				
• Herijking merkwaarden	€ 200.000			€ 200.000
• Instrumentarium	€ 100.000	€ 200.000	€ 100.000	€ 400.000
• On-brand campagnes	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 400.000
• Externe uitvoering		€ 165.000	€ 165.00	€ 330.000
TOTAAL	€ 1.675.000	€ 1.585.000	€ 1.460.000	€ 4.725.000

Communicatie

De Intensivering Internationalisering en Branding 2017-2019 wordt besproken in het PS Platform Internationalisering.

Vervolg

Gelijktijdig met deze statenmededeling leggen wij u een begrotingswijziging voor. Met het vrijmaken van deze middelen door uw Staten kunnen we overgaan tot de uitvoering de Intensivering Internationalisering en Branding 2017-2019.

Bijlagen

Intensivering Internationalisering en Branding 2017 – 2019.

Datum

9 mei 2017

Documentnummer

GS: 4172957

PS: 4192130

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: mevrouw E.W. Koch - van der Spek, (073) 681 22 80,
evdspek@brabant.nl, cluster Economie en Internationalisering van eenheid
Directeur Strategie en Beleid.

Opdrachtnemer: de heer R.A.R. L'Ami, (073) 681 26 59, rami@brabant.nl, afd.
Europese en Internationale Zaken van cluster Economie en Internationalisering.